

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

Rregulla ZRRE/Nr.02/2020

PRAVILA ZA INTEGRITET I PROZORNOST VELETRŽNOG ENERGETSKOG TRŽIŠTA

Priština
Juni 2020

Sadržaj

POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE	Error! Bookmark not defined.
Član 1 Cilj i obim.....	3
Član 2 Definicije i tumačenja	3
POGLAVLJE II IZGRADNJA TRGOVINE I OBAVEZE ZA OBJAVLJIVANJE PODATAKA.....	8
Član 3 Zabrana trgovine domaćim licima	8
Član 4 Obaveza objavljivanja internih podataka.....	9
Član 5 Zabrana manipulacije tržištem.....	11
POGLAVLJE III PRAĆENJE I REGISTRACIJA UČEŠĆA NA TRŽIŠTU	12
Član 6 Monitoring tržišta	12
Član 7 Registracija učesnika na tržištu	12
POGLAVLJE IV POVERLJIVE INFORMACIJE.....	13
Član 8 Zaštita podataka.....	13
Član 9 Operativna pouzdanost.....	13
Član 10 Obaveze osoba koje profesionalno regulišu transakcije.....	13
Član 11 Saradnja na nivou Energetske zajednice i na nacionalnom nivou	13
Član 12 Profesionalna tajna	15
POGLAVLJE V MERE ZATVORENJA, ISTRAŽIVANJA I UPRAVLJANJA	16
Član 13 Izvršiti zabrane protiv zloupotrebe tržišta	16
Član 14 Rokovi za donošenje odluka i objavljivanje	17
Član 15 Pravo na žalbu.....	17
Član 16 Administrativne mere i novčane kazne.....	17
POGLAVLJE VI ZAVRŠNE ODREDBE	19
Član 17 Promene.....	19
Član 18 Tumačenje.....	19
Član 19 Stupanje u snagu.....	19

Upravni odbor Kancelarije energetskeg regulatora, prema ovlašćenjima datim Zakonom o energetskeg regulatoru br. 05/L-084, član 9 stav 1, podstavak 1.7, član 15 stav 1 podstavak 1.12, član 25, član 26 stav 1 podstavak 1.1 i član 54, član 55, član 56 i član 57, na sednici održanoj 23.06. 2020. godine odobreno:

PRAVILA INTEGRITETA I TRANSPARENTNOSTI VELETRŽNOG ENERGETSKOG TRŽIŠTA

POGLAVLJE I

OPŠTE DISPOZICIJE

Član 1

Cilj i obim

1. Pravilo o integritetu i transparentnosti veletržnog energetskeg tržišta (REMIT) utvrđuje kriterijume koji zabranjuju zloupotrebe prakse uticaja veletržnica energetskeg tržišta, a koje su koherentne pravilnom funkcionisanju ovih tržišta, uzimajući u obzir njihove specifične karakteristike.
2. Pravilo takođe predviđa nadgledanje veleprodajnih tržišta energije od strane Regulatornog Ureda za energije (RUE).
3. Ovo se pravilo odnosi na trgovinu veleprodajnim energetskeg proizvodima.
4. Ovo pravilo ne dovodi u pitanje primenu zakonodavstva Energetske zajednice i nacionalnog zakona o konkurenciji na prakse uključene u ovo pravilo.
5. RUE i, prema potrebi, Nacionalni organ za zaštitu konkurencije i druga relevantna nacionalna tela sarađuju kako bi osigurali da je primenjen koordinirani pristup primene ovog pravila, kada su akcije međusobno povezane za jedan ili više veleprodajnih energetskeg proizvoda, u koji primenjuju članove 3, 4 i 5 ove uredbe.
6. RUE treba da sarađuje sa nadležnim pravosudnim telima i drugim telima u pitanjima vezana za ponašanja koje utiču na integritet veleprodajnog tržišta na teritoriji Republike Kosovo.

Član 2

Definicije i tumačenje

1. Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilu imaju sljedeće značenje:
 - 1.1. **Unutrašnje informacije** - znače netačne informacije koje nisu javno objavljene, koje su direktno ili indirektno povezane sa jednim ili više veletržnim energetskeg proizvodima i koje će, ako budu objavljene, verovatno značajno uticati na cene tih proizvoda.
 - 1.2. Za potrebe ove definicije, **informacija** znači:
 - 1.2.1. informacije koje su potrebne za javno objavljivanje u skladu sa Zakonom o energiji (br. 05/L-081), Zakonom o energetskeg regulatoru (br. 05/L-084), Zakonom o električnoj energiji (br. 05/L-085), Zakon o prirodnom gasu (br. 05/L-082) i Zakon o pristupu javnim dokumentima (br. 05/L-082), uključujući podzakonske akte usvojene u skladu sa ovim zakonima;

- 1.2.2. informacije o kapacitetu i upotrebi postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prenos električne energije ili prirodnog gasa ili o kapacitetu i upotrebi postrojenja za SPG, uključujući nedostatak planirane ili neplanirane raspoloživosti ovih objekata;
 - 1.2.3. informacije koje treba da se obelodane u skladu sa zakonskim ili regulatornim odredbama Energetske zajednice ili na nacionalnom nivou, tržišnim pravilima i ugovorima ili principima na relevantnom veleprodajnom energetsom tržištu, sve dok verovatno mogu da te informacije utiču na cene veleprodajnih energetske proizvoda;
 - 1.2.4. druge informacije koje bi učesnik na tržištu mogao da koristi kao deo osnove svoje odluke da zaključi transakciju u vezi sa ili izda nalog za trgovinu veleprodajnim energetskim proizvodima; i
 - 1.2.5. Smatraće se da su informacije tačne prirode ako ukazuju na niz okolnosti koje postoje ili se od njih može očekivati da izgledaju razumno, ili jedan događaj koji se dogodio ili se može očekivati da će se dogoditi i ako je dovoljno precizirano da omogućava donošenje zaključka o mogućem uticaju tih okolnosti ili događaja na cene veleprodajnih energetske proizvoda;
- 1.3. Tržišna manipulacija - znači:**
- 1.3.1. zaključivanje transakcije ili izdavanje naloga za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima koji:
 - i. daje ili je verovatno da daje lažne ili pogrešne signale o ponudi, potražnji ili ceni veleprodajnih energetske proizvoda;
 - ii. obezbeđuje ili želi da od osobe ili osoba koje deluju u saradnji obezbedi cenu jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda na veštačkom nivou, osim ako osoba koja je ušla u transakciju ili izdala trgovinski nalog ima opravdane razloge to učiniti i da je ova transakcija ili trgovački nalog u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na predmetnom veleprodajnom energetsom tržištu; ili
 - iii. koristi ili ima tendenciju da koristi fiktivno oruđe ili bilo koji drugi oblik prevare ili protivrečnosti koje daje, ili može davati lažne ili pogrešne signale o ponudi, potražnji ili ceni veleprodajnih energetske proizvoda;
 - 1.3.2. ili širenje informacija putem medija, uključujući Internet ili na bilo koji drugi način koji daje ili je verovatno da daje lažne ili pogrešne signale o ponudi, potražnji ili ceni veleprodajnih energetske proizvoda, uključujući distribuciju lažne ili zabludjele glasine i vesti, kada je osoba koja ih je distribuirala znala ili je trebala znati da su informacije lažne ili pogrešne.

Kada se informacije šire u novinarske svrhe ili umetničko izražavanje, širenje informacija će se procenjivati uzimajući u obzir pravila koja regulišu slobodu štampe i slobodu izražavanja u drugim medijima, osim ako: te osobe imaju, direktno ili indirektno, prednost ili dobit od širenja dotičnih informacija; ili
- otkrivanje ili distribucija vrši se radi poremećaja na tržištu u vezi s ponudom, potražnjom ili cenom veleprodajnih energetske proizvoda;

- 1.4. Kadase informacije šire u novinarske svrhe ili umetničko izražavanje, širenje informacija će se procenjivati uzimajući u obzir pravila koja regulišu slobodu štampe i slobodu izražavanja u drugim medijima, osim ako:
- 1.4.1 te osobe imaju, direktno ili indirektno, prednost ili dobit od širenja dotičnih informacija; ili
 - 1.4.2 otkrivanje ili distribucija vrši se radi poremećaja na tržištu u vezi s ponudom, potražnjom ili cenom veleprodajnih energetske proizvoda, ili
- 1.5. **Pokušaji manipulacije tržištem** - znači:
- 1.5.1. zaključivanje bilo koje transakcije, izdavanje bilo kakvih naloga za trgovinu ili preduzimanje bilo koje druge radnje u vezi sa veleprodajnim energetskim proizvodom za sledeće svrhe:
 - i. davanje lažnih ili pogrešnih signala o ponudi, potražnji ili ceni veleprodajnih energetske proizvoda;
 - ii. obezbeđivanje cene jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda na veštačkom nivou, osim ako lice koje je ušlo u transakciju ili izdalo trgovački nalog ne potvrdi da su njegovi razlozi za to zakoniti i da je transakcija ili nalog za trgovina u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na predmetnom veleprodajnom energetskom tržištu; ili
 - iii. upotreba fiktivnih sredstava (mehanizma) ili bilo kojeg drugog oblika prevare ili sredstava koja daje, ili može davati, lažne ili pogrešne signale o ponudi, potražnji ili ceni veleprodajnih energetske proizvoda; ili
 - 1.5.2. širenje informacija putem medija, uključujući Internet ili bilo koja druga sredstva u svrhu davanja lažnih ili pogrešnih signala o ponudi, potražnji ili ceni veleprodajnih energetske proizvoda;
- 1.6. **Veleprodaja energetske proizvoda** - znači ugovori i dokumenti koji su njihovi derivati, bez obzira na to gde se i kako se trguje:
- 1.6.1. ugovori za isporuku električne energije ili prirodnog gasa, kada je pošiljka na Kosovu;
 - 1.6.2. ugovori koji se odnose na transport električne energije ili prirodnog gasa na Kosovu;
- 1.7. **Ugovori o isporuci i distribuciji električne energije ili prirodnog gasa za upotrebu od strane krajnjih potrošača** - nisu veleprodajni energetski proizvodi. Međutim, ugovori za isporuku i distribuciju električne energije ili prirodnog gasa krajnjim potrošačima čija je potrošnja veća od granice utvrđene u tački 1.9, tretirat će se kao veleprodajni energetski proizvodi.
- 1.8. **Kapacitet potrošača** - podrazumeva potrošnju krajnjeg potrošača električne energije ili prirodnog gasa u punoj upotrebi kapaciteta tog potrošača. Uključuje svu potrošnju tog potrošača kao jedinstvenog entiteta, ukoliko se potrošnja odvija na tržištima po veleprodajnim cenama.

Za potrebe definicije iz stava 1.8 ovog člana, potrošnja u pojedinačnim postrojenjima koja su pod kontrolom jednog privrednog subjekta čija je potrošnja manja od 600 GVh godišnje neće se uzimati u obzir sve dok ta postrojenja ne vrše zajednički uticaj u veleprodajnim cenama energetske tržišta zbog njihovog plasmana na različita geografska tržišta;

- 1.9. **Energetski sektor** - privredna grana sa aktivnostima koje uključuju proizvodnju, prenos, distribuciju, transport, skladištenje, prodaju, ponovnu prodaju, kupovinu i snabdevanje energijom;
- 1.10. **Veleprodajno tržište energije** - označava tržište na Kosovu na kome se trguje veleprodajnim energetskim proizvodima;
- 1.11. **Učesnik na tržištu** - znači svako fizičko ili pravno lice, uključujući operatore prenosnog i distributivnog sistema, koje vrši transakcije, uključujući plasiranje trgovačkih naloga, na jednom ili više veletržnim energetskim proizvodima;
- 1.12. **Lice** - znači svako fizičko ili pravno lice;
- 1.13. **Regulatorni Ured za energiju (RUE)** - nezavisna je agencija u energetskom sektoru, osnovana zakonom o energetskom regulatoru;
- 1.14. **Javna vlast** - svako telo, vladino izvršno telo, ministar, javno telo, odeljenje, agencija ili drugo slično vlasti koje vrše izvršna, zakonodavna, regulatorna, administrativna ili sudska ovlašćenja na teritoriji Kosova;
- 1.15. **Operator prenosnog sistema** - fizičko ili pravno lice odgovorno za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prenosne mreže u određenom području, uključujući, kad god je to moguće, interkonekcije sa drugim sistemima i da garantuje dugoročni kapacitet mreža za ispunjavanje potreba za prenos električne energije;
- 1.16. **Preduzeće** - svaka poslovna aktivnost bez obzira na način organizacije ili oblik upravljanja, javni preduzetnik osnovan za obavljanje delatnosti od javnog interesa i bilo koje drugo fizičko ili pravno lice ili državni organ koji obavlja privrednu delatnost bez obzira da li se smatra ili ne smatra privrednim subjektom;
- 1.17. **Povezano preduzeće** - znači podružnica ili drugo preduzeće u kojem se održava partnerstvo ili preduzeće povezano sa drugim preduzećem;
- 1.18. **Operator prenosnog sistema prirodnog gasa** - fizičko ili pravno lice koje vrši funkciju prenosa i odgovorno je za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj prenosnog sistema na određenom području, uključujući moguće međusobno povezivanje sa drugim sistemima, i da garantuje dugoročni kapacitet sistema da ispuni potražnju za prenosom prirodnog gasa;
- 1.19. **Distribucija prirodnog gasa** - fizičko ili pravno lice koje vrši distributivne funkcije i odgovorno je za rad, održavanje i, prema potrebi, razvoj distributivnog sistema, u određenom području, uključujući moguće povezivanje sa drugim sistemima i garantovanje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji potražnju za distribucijom prirodnog gasa;
- 1.20. **Distribucija električne energije** - fizička ili pravna osoba odgovorna za rad, održavanje i, ako je potrebno, razvoj distributivnog sistema na određenom području, i gde je to moguće, njegove interkonekcije sa drugim sistemima, kao i za obezbeđivanje kapaciteta dugoročni sistem za pokrivanje razumnih potreba za distribucijom električne energije;
- 1.21. **Dominantne pozicije** - položaj jednog ili više preduzeća, koji im omogućava da mogu da deluju, u pogledu ponude ili potražnje, nezavisno od ostalih učesnika na tržištu, kao što su: konkurenti, klijentela ili kupci;

- 1.22. **Kritična infrastruktura** - znači imovinu, sistem ili njen deo neophodan za održavanje vitalnih i socijalnih funkcija, zdravlja, sigurnosti, ekonomskog ili društvenog blagostanja, čije bi narušavanje ili uništavanje imalo značajnog uticaja na Republiku Kosovo ili bilo koja ugovorna strana kao rezultat ne obavljanja tih funkcija.
- 1.23. **Osetljive informacije koje se odnose na zaštitu kritične infrastrukture** - znače činjenice o kritičnoj infrastrukturi, koje se, ako se otkriju, mogu koristiti za izazivanje poremećaja ili uništenja instalacija u kritičnoj infrastrukturi;
- 1.24. **Poverljive informacije** - znače podatke, dokumente ili druge informacije, komercijalne ili tehničke, koje se odnose na dizajn, sanaciju, bezbednost, rad, održavanje i finansiranje energetske aktivnosti koje više nisu u javnom domenu i koje su najava mogu ugroziti komercijalne interese fizičke ili pravne osobe; i
- 1.25. **Ugovorne strane** - znači ugovorne strane prema ugovoru o energetske zajednici.

POGLAVLJE II

ZABRANA TRGOVINE I OBAVEZA ZA OBJAVLIVANJE PODATAKA

Član 3

Zabrana trgovine od strane domaćih lica

1. Licama koje poseduju interne podatke o veleprodajnom energetsom proizvodu zabranjeno je:
 - 1.1. koristiti ove informacije za prenos u svoje ime ili dispoziciji ili pokušaj da prenesu u njihovo ime ili u ime treće strane, na bilo koji drugi način, direktno ili indirektno, veleprodajne energetske proizvode na koje se ove informacije odnose;
 - 1.2. otkriti ove informacije bilo kojoj osobi osim kad je takvo otkrivanje obavljeno u toku svog posla, profesije ili dužnosti;
 - 1.3. preporučiti ili ohrabriti drugu osobu, na osnovu internih informacija, da kupuje ili isporučuje veleprodajne energetske proizvode sa kojima su te informacije povezane.
2. Zabrana iz stava 1. primenjivaće se na sledeća lica koja poseduju interne informacije koje se odnose na veleprodajni energetski proizvod, članove administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tela preduzeća:
 - 2.1. lica sa udelima u kapitalu preduzeća;
 - 2.2. lica koja imaju pristup informacijama tokom vršenja svog posla, profesije ili dužnosti;
 - 2.3. lica koja su stekla takve informacije kriminalnom aktivnošću;
 - 2.4. osobe koje znaju ili bi trebale znati da je to unutrašnja informacija.
3. Stavci 1.1 i 1.3 stava 1. ovog člana ne primenjuju se na operatore prenosnog sistema koji kupuju električnu energiju ili prirodni gas radi obezbeđivanja sigurnog rada sistema.
4. Ovaj se članak ne odnosi na:
 - 4.1 transakcije zaključene tokom izvršavanja obaveze koja je izvršena zbog kupovine ili prodaje veleprodajnih energetskih proizvoda kada je ta obaveza rezultat povezanog sporazuma ili trgovinskog naloga, stavljena pre nego što dotično lice poseduju interne informacije;
 - 4.2 transakcije koje se odnose na proizvođače električne energije i prirodnog gasa, operatore skladišta prirodnog gasa ili uvoznike SPG-a, čija je jedina svrha pokrivanje neposrednih fizičkih gubitaka koji su posledica neplaniranih kvarova, ako se ne preduzimaju ovakve akcije bi uticale na to da učesnik na tržištu nije u stanju da ispuni postojeće ugovorne obaveze ili kada je takva radnja preduzeta u dogovoru sa dotičnim operatorom prenosnog sistema da bi se osigurao siguran rad sistema. U takvoj situaciji, relevantne informacije o transakcijama treba dostaviti pri RUE. Ova obaveza prijavljivanja ne dovodi u pitanje obavezu iz člana 4 (1);
 - 4.3 učesnici na tržištu koji deluju u skladu sa nacionalnim pravilima za vanredne situacije, gde su nacionalne vlasti intervenisale da obezbede snabdevanje električnom energijom ili prirodnim gasom, a tržišni mehanizmi su obustavljeni za jednu ugovornu stranu ili njihovim delovima. U ovom slučaju nadležni organ za planiranje u vanrednim situacijama mora osigurati objavljivanje u skladu sa članom 4. ove uredbe.

5. Kada lice koje poseduje interne podatke o veleprodajnom energetsom proizvodu je pravno lice, zabrane predviđene stavom 1. ovog člana primenjuju se i na fizička lica koja učestvuju u odluci da transakciju izvrše u ime pravno lice u pitanju.
6. Kada se informacije šire u novinarske svrhe ili umetničko izražavanje, širenje informacija će se procenjivati uzimajući u obzir pravila koja regulišu slobodu štampe i slobodu izražavanja u drugim medijima, osim ako:
 - 6.1 ove osobe imaju, direktno ili indirektno, bilo kakvu prednost ili korist od širenja dotičnih informacija; ili
 - 6.2 otkrivanje ili distribucija vrši se radi poremećaja na tržištu u vezi s ponudom, potražnjom ili cenom veleprodajnih energetske proizvoda.

Član 4

Obaveza objavljivanja internih podataka

1. Učesnici na tržištu moraju efikasno i blagovremeno objavljivati informacije koje poseduju o poslovanju ili objektima koje učesnik na tržištu, njegovo matično preduzeće ili povezano društvo, poseduje ili kontroliše ili o operativnim pitanjima za koja učesnik na tržištu ili preduzeće je odgovoran u celosti ili delimično. Takvo obelodanjivanje obuhvataće informacije koje se odnose na kapacitet i upotrebu objekata za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prenos električne energije ili prirodnog gasa, ili u vezi sa kapacitetom i upotrebom postrojenja sa SPG-om, uključujući planiranu ili neplaniranu dostupnu raspoloživost od ovih objekata.
2. Učesnik na tržištu može odložiti, na vlastitu odgovornost, javno objavljivanje unutrašnjih informacija, tako da ne dovodi u pitanje njegove legitimne interese, pod uslovom da takva radnja ne zavede javnost i pod uslovom da je učesnik na tržištu u mogućnosti da obezbede poverljivost tih informacija i da ne donose odluke o prometu na veliko energetske proizvodima na osnovu tih informacija. U takvoj situaciji, učesnik na tržištu bez daljnjeg odgađanja će osigurati objavljivanje informacija, zajedno s opravdanjem kašnjenja objave pri RUE.
3. Kad god učesnik na tržištu ili zaposlena osoba ili soba koja deluje u ime učesnika na tržištu objavi podatke o veleprodajnom energetsom proizvodu tokom uobičajenog obavljanja svoje profesije ili dužnosti, kako je navedeno u tački 2. člana 3 (1) učesnik ili osoba na tržištu mora odmah, potpuno i efikasno otkriti te informacije javnosti. U slučaju nenamernog otkrivanja, učesnik na tržištu mora osigurati potpuno i efikasno otkrivanje informacija u najkraćem mogućem roku nakon nenamernog otkrivanja. Ovaj stav se ne primenjuje ako lice koje prima informacije ima obavezu poverljivosti, bez obzira da li takva obaveza proizilazi iz zakona, propisa, statuta udruženja ili bilo kog ugovora.
4. Objavljivanje internih informacija, uključujući sažeti obrazac, u skladu sa Zakonom o energetsom regulatoru, Zakonom o električnoj energiji, Zakonom o energetici i Zakonom o prirodnom gasu ili smernicama i mrežnim kodeksima usvojenim u skladu sa važećim Pravilima, podrazumeva trenutnu, potpunu i efikasnu publikaciju.
5. Stavci 1. i 2. ne dovode u pitanje obaveze učesnika na tržištu prema Zakonu o o energetsom regulatoru, Zakonu o električnoj energiji, Zakonu o energiji i Zakonu o prirodnom gasu, uključujući smernice i mrežne kodekse usvojene u skladu sa ovim zakonima i propisima, posebno u pogledu vremena i načina objavljivanja informacija.

6. Stavci 1. i 2, ne krše pravo učesnika na tržištu da odgađaju otkrivanje osetljivih informacija u vezi sa zaštitom kritične infrastrukture i procenu potrebe za poboljšanjem njihove zaštite, ako su klasifikovani prema važećem zakonu.
7. Najkasnije 6 meseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe, RUE će odobriti i na svojoj veb stranici objaviti pravila koja definišu:
 - 7.1. modus, efektivnost i blagovremenost objavljivanja informacija u okviru predmeta iz stava (1) ovog člana;
 - 7.2. predmeti koji opravdavaju odloženu objavu u skladu sa stavom (2) ovog Kodeksa, kao i vremenski rok za, u ovom slučaju, pravila važećeg objavljivanja;
 - 7.3. zahtevi i vremensko ograničenje koje se primenjuje za istovremeno, potpuno i efikasno objavljivanje, kako je definisano u stavu (3) ovog člana;

Član 5
Zabрана manipulacije tržištem

Zabranjeno je bilo kakvo angažovanje ili pokušaj bavljenja veleprodajom energetskeg tržišta.

POGLAVLJE III

PRAĆENJE I REGISTRACIJA SUDIONIKA NA TRŽIŠTU

Član 6

Monitoring tržišta

1. RUE će nadgledati komercijalnu aktivnost veleprodajnih energetske proizvoda radi otkrivanja i sprečavanja trgovine na osnovu domaćih informacija i manipulacija lokalnim tržištem.
2. RUE će sarađivati na regionalnom nivou preko Regulatornog odbora Energetske zajednice u vršenju nadzora nad veleprodajnim tržištima energije iz stava 1 ovog člana.
3. Za praćenje veleprodajnog tržišta energije, RUE treba da sarađuje sa Kosovskom upravom za zaštitu konkurencije ili bilo kojim drugim organom za praćenje tržišta. U vršenju takvog nadgledanja tržišta, Kosovski organ za zaštitu konkurencije ili organ za nadgledanje tržišta ima ista prava i obaveze kao RUE u skladu sa prvim delom ovog stava, drugom rečenicom člana 4 stav 2 i članom 13. RUE, najkasnije do 30. juna svake godine, mora poslati Sekretarijatu izveštaj o aktivnostima prethodne godine u skladu sa ovom Uredbom, a takođe i ovaj izveštaj mora biti objavljen na veb stranici RUE.
4. Najkasnije 6 meseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe, RUE će zaključiti sporazum sa nadležnim nacionalnim vlastima o obavljanju i utvrđivanju postupaka za izvršenje odgovornosti iz ovog člana. Takvi sporazumi biće objavljeni na veb stranici RUE.

Član 7

Registracija učesnika na tržištu

1. Učesnici na tržištu koji zaključuju transakcije sa veleprodajnim energetskim proizvodima na Kosovu ili izražavaju interes za zaključivanje takvih transakcija putem trgovačkih procedura, moraju se registrovati u RUE. Za potrebe registracije, najkasnije 4 meseca nakon stupanja na snagu ovog pravila, RUE će primeniti format registracije koji je pripremio Odbor regulatora Energetske zajednice i objaviti ga na veb stranici.
2. Registracija učesnika na tržištu ne dovodi u pitanje obavezu ispunjavanja važećih pravila trgovine i balansiranja.
3. Najkasnije šest (6) meseci od dana usvajanja ove Uredbe, RUE će stvoriti registre učesnika na tržištu na nacionalnom nivou, koji će ih ažurirati. Registar treba svakom učesniku na tržištu dati jedinstveni identifikacioni broj i treba sadržavati dovoljno informacija za identifikaciju učesnika na tržištu, uključujući relevantne detalje u vezi sa PDV brojem (porez na dodatu vrednost), lokaciju osnivanje, lica odgovorna za operativne i komercijalne odluke i kontrolor ili krajnji korisnik komercijalnih aktivnosti učesnika na tržištu. Registar učesnika na tržištu biće javni.
4. RUE će predstaviti informacije iz svog nacionalnog registra Regulatornom odboru Energetske zajednice.
5. Učesnici na tržištu iz stava 1. ovog člana podneće registracioni obrazac RUE pre zaključenja transakcije sa veleprodajnim energetskim proizvodima.
6. Učesnici na tržištu koji se spominju u stavu 1 će odmah preneti RUE sve promene koje su se desile u vezi sa informacijama koje su dostavljene na registracionom obrascu.

POGLAVLJE IV POVERLJIVE INFORMACIJE

Član 8 Zaštita podataka

Ova Uredba ne dovodi u pitanje obaveze RUE da čuvaju poverljivost osetljivih komercijalnih informacija, kako je definisano Zakonom o zaštiti ličnih podataka (Zakon br. 03/L-172).

Član 9 Operativna pouzdanost

1. RUE mora da obezbedi poverljivost, integritet i zaštitu informacija koje su primljene u skladu sa članom 4. i članom 6. ove uredbe. RUE treba da preduzme sve potrebne mere da spreči neovlašćenu zloupotrebu i pristup informacijama koje se nalaze u njenom sistemu. RUE, nacionalno telo za zaštitu konkurencije i druga nadležna tela osiguravaju poverljivost, integritet i zaštitu informacija koje dobijaju u skladu sa članom 4. i članom 6. ove Uredbe i preduzimaće korake za sprečavanje zloupotrebe tih informacija.
2. RUE može odlučiti da objavi delove informacija koje poseduje, pod uslovom da se ne otkriju osetljive komercijalne informacije pojedinim učesnicima na tržištu, ili pojedinačne transakcije ili određena tržišna mesta i ne mogu se donositi zaključci.
3. RUE treba da učini komercijalno osetljive komercijalne baze podataka u naučne svrhe, u skladu sa zahtevima poverljivosti.

Član 10 Obaveze osoba koje profesionalno regulišu transakcije

1. Svako lice koje profesionalno reguliše transakcije veleprodajnih energetske proizvoda za koje se osnovano sumnja da transakcija može prekršiti član 3 i član 5, dužno je da o tome bez daljnjeg odgađanja obavesti RUE.
2. Lica koja profesionalno regulišu transakcije veleprodajnim energetske proizvodima moraju uspostaviti i održavati efikasna pravila i postupke za prepoznavanje kršenja predviđenih u članu 3 i članu 5 ove uredbe.

Član 11 Saradnja na nivou Energetske zajednice i na nacionalnom nivou

1. RUE će saradivati sa energetske regulatorima ugovornih strana u okviru energetske zajednice, uključujući saradnju na regionalnom nivou putem Regulatornog odbora Energetske zajednice radi izvršavanja njihovih dužnosti u skladu sa ovom Uredbom.
2. RUE, Kosovski organ za zaštitu konkurencije i drugi nadležni organi mogu uspostaviti odgovarajuće oblike saradnje kako bi se osigurala efikasne i efektivne istrage kako bi se doprineo koherentan i održiv pristup istragama, sudskim postupcima i primeni ovog pravila i relevantnih finansijskih i konkurentnih zakona.

3. RUE će bez odlaganja obavestiti Regulatornog odbora Energetske zajednice i Sekretarijat energetske zajednice što je moguće konkretnije, kad postoji osnova za sumnju da su akcije kršene ovim Pravilnikom počinjene ili su počinjene u zemlji ili sa drugom ugovornom stranom.
 4. Kada RUE posumnja da dela izvršena sa drugom ugovornom stranom utiču na tržišta ili cene veleprodajnih energetskih proizvoda na Kosovu, onda može da zahteva Regulatornom odboru Energetske zajednice i Sekretarijatu energetske zajednice da obezbede da zahtevi Pravila REMIT da se primenjuje na tu ugovornu stranu.
 5. Da bi se osigurao koordiniran i održiv pristup protiv zloupotrebi veleprodajnog tržišta energije, RUE će obavestiti Kosovsku upravu za zaštitu konkurencije, Sekretarijat i Regulatorni odbor Energetske zajednice, kada postoji razumna osnova za sumnju da postoje dela koja se sprovode ili se sprovode na veleprodajnom energetskom tržištu, što može predstavljati kršenje konkurencije u zemlji ili u ugovornim stranama.
 6. U okviru saradnje sa ECRB-om, RUE će:
 - 6.1 po potrebi obezbediti Regulatornom odboru Energetske zajednice sve informacije u vezi sa sumnjama u kršenje;
 - 6.2 inicirati istragu navodnog kršenja i preduzme odgovarajuće mere kako bi se ispravile pronađene povrede;
 - 6.3 koordinirati istrage mogućih kršenja koja su imala prekogranični efekat u skladu sa procedurama Regulatornog odbora Energetske zajednice.
 7. Ako RUE primi zahtev za informacije iz stava 6. ovog člana ili primi zahtev za pokretanje istrage sumnjivog kršenja, mora odmah da preduzme neophodne mere za rešavanje tog zahteva. Ako RUE ne bude u mogućnosti da odmah zatraži podatke, bez odlaganja će obavestiti Regulatorni odbor Energetske zajednice o razlozima za odlaganje.

RUE može odbiti da deluje na zahtev za informacije kada:

 - 7.1 prihvatljivost može negativno uticati na suverenitet ili sigurnost zemlje;
 - 7.2 sudski postupak je već pokrenut u vezi s istim akcijama i protiv istih osoba od strane lokalnih vlasti; ili
 - 7.3 donesena je konačna presuda u vezi s tim osobama za ista dela u zemlji.
- U takvom slučaju, RUE obaveštava Regulatorni odbor Energetske zajednice u skladu sa okolnostima, pružajući što je moguće detaljnije informacije o tim postupcima ili presudama.
8. RUE će učestvovati u istražnoj grupi koju koordinira Regulatorni odbor Energetske zajednice pozvanoj u skladu sa stavom 6, pružajući svu potrebnu pomoć.

Çlan 12

Profesionalja tajna

1. Svake poverljive informacije primljene, razmenjene ili prenošene u skladu sa ovim pravilom podležu uslovima poslovne tajne koji su utvrđeni u ovom članu.
2. Obaveza profesionalne tajne odnosi se na:
 - 2.1. lica koja rade ili su radila za RUE ili drugi organ koji je ili ga poseduju ili primaju takve informacije u skladu sa ovim pravilom ili bilo kojim istražnim postupkom;
 - 2.2. revizore i stručnjake o kojima su informisani RUE i druge nadležne vlasti.
3. Poverljive informacije koje su osobe iz stava 2. ovog člana primile dok obavljaju svoje dužnosti ne mogu se otkriti bilo kojoj osobi ili drugom organu, osim u skraćenom obliku tako da pojedinačni učesnik na tržištu ili tržište ne može da identifikuje, osim u slučajevima predviđenim Krivičnim zakonikom, druge odredbe ove Uredbe ili drugo relevantno zakonodavstvo Kosova i Energetske zajednice.
4. Ne dovodeći u pitanje slučajeve predviđene Krivičnim zakonikom, RUE, organi ili osobe koje primaju poverljive informacije u skladu sa ovim pravilom mogu ih koristiti samo u vršenju svojih dužnosti i u vršenju svojih funkcija. Vlasti, tela ili druga lica mogu koristiti te informacije u svrhu za koju su im dostavljene ili u kontekstu administrativnih ili sudskih postupaka posebno vezanih za vršenje ovih funkcija.
5. Ovaj član ne sprečava RUE da razmenjuje ili prenosi, u skladu sa lokalnim zakonom, poverljive informacije pod uslovom da ih nije primio organ druge Ugovorne strane ili Regulatorni odbor Energetske zajednice ili Sekretarijat. energetske zajednice prema ovoj uredbi.

POGLAVLJE V

NADZOR, ISTRAŽIVANJI I ADMINISTRATIVNE MERE

Član 13

Primena zabrane protiv zloupotrebe tržišta

1. RUE će osigurati da se primenjuju zabrane utvrđene u članovima 3, 5 i obaveza utvrđena u članu 4.
2. Kancelarija za regulaciju energije, u skladu sa nadležnostima predviđenim Zakonom o energetsom regulatoru, preduzimaće istražne mere u vezi sa zabranama i zahtevima iz ovog pravila, koje će se sprovoditi:
 - 2.1 direktno;
 - 2.2 u saradnji sa organom za konkurenciju i drugim relevantnim organima; ili
 - 2.3 na zahtev pravosudnih i tužilačkih tela.
3. Po potrebi, RUE može vršiti istražne ovlasti u saradnji sa organizovanim tržištima, sistemima za usklađivanje trgovine ili drugim profesionalcima koji profesionalno regulišu transakcije.
4. Istražne i izvršne radnje iz stava 1. uključuju:
 - 3.1 za pristup bilo kojem relevantnom dokumentu u bilo kojem obliku i dobijanje njegove kopije;
 - 3.2 Zatražiti bilo kakve informacije od bilo koje relevantne osobe, onih koji su stalno uključeni u prenošenje naloga ili obavljanje dotičnih radnji, uključujući i svoje nadređene, i, ako je potrebno, pravo na poziv i slušanje bilo kojeg od lica ili njihovi nadređeni;
 - 3.3 obavljanje inspekcija na licu mesta;
 - 3.4 zatražiti postojeće telefonske i elektronske komunikacijske zapise;
 - 3.5 da zatraži prekid svake prakse koja nije u skladu sa ovom Uredbom ili sprovedenim aktima usvojenim na njenoj osnovi;
 - 3.6 Zatražiti od suda zamrzavanje ili oduzimanje imovine do kraja istrage;
 - 3.7 zatražiti od suda ili bilo kojeg nadležnog organa da izrekne privremenu zabranu aktivnosti.

Član 14

Rokovi za donošenje odluka i objavljivanje

1. Odluku o utvrđivanju mogućih kršenja i odluku o utvrđivanju zloupotrebe i zloupotrebe veletržnice, RUE donosi u roku od šezdeset (60) dana, od dana potvrđivanja svih relevantnih činjenica za donošenje takve odluke.
2. RUE u posebnim slučajevima može produžiti rok za donošenje odluke za šezdeset (60) dana.
3. Sve odluke donose samostalno i nezavisno od bilo kojeg političkog ili javnog tela, ili bilo kojeg javnog ili privatnog preduzeća.
4. Odluke u roku od trideset (30) dana biće objavljene na zvaničnoj veb lokaciji RUE.
5. Podaci koji se smatraju poslovnom tajnom biće isključeni iz objavljivanja u skladu sa stavom 4. ovog člana.

Član 15

Pravo na žalbu

1. Protiv odluke RUE nije dozvoljena žalba koja navodi kršenje ove Uredbe i izricanje kaznenih mera, kao i odluku kojom se postupak prekida zbog preliminarnih pitanja, ali stranka nije zadovoljna u roku od 30 dana. Nakon prihvatanja odluke mogu pokrenuti parnicu za upravni sukob kod nadležnog suda u Republici Kosovo.
2. Pokretanje upravnog spora ne sprečava izvršenje odluke.

Član 16

Administrativne mere i novčane kazne

1. RUE će u skladu sa članom 57. Zakona o energetsom regulatoru i Pravilnikom o administrativnim merama i kaznama preduzeti kaznene mere za kršenje ove Uredbe.
2. RUE može izricati administrativne mere na sledeći način:
 - 2.1. Obvezati fizičko i pravno lice da prestane sa obavljanjem aktivnosti koje uzrokuju kršenje u skladu sa ovom Uredbom;
 - 2.2. Proglasiti nevažećim svaki akt ili odluku koja predstavlja kršenje, poništenje i ukinu;
 - 2.3. Obavezati fizička i pravna lica da preuzmu sve razumne radnje za koje se smatra da su neophodne za otklanjanje negativnih efekata i izdaju primedbe;
 - 2.4. Uspostaviti privremene mere u vezi sa navodnim kršenjem.
3. Bez obzira na administrativne mere utvrđene ovom Uredbom, RUE može fizičkim i pravnim licima odrediti novčane kazne za kršenja u skladu sa članom 57. Zakona o energetsom regulatoru, i to:
 - 3.1. Ne pružanje informacije potrebne u skladu sa ovom Uredbom;
 - 3.2. Otkrivanje poverljive informacije na neprihvatljiv način;
 - 3.3. Ne pružanje potrebnu pomoć i odbijanje saradnje sa nadležnim organima;
 - 3.4. Ne delovanje u skladu sa merama nametnutim da se spreči zloupotreba dominantnog položaja;
 - 3.5. Drži račune koji nisu u skladu sa zahtevima važećeg zakona;

- 3.6. Ponaša se protivno ovom pravilu i važećem zakonodavstvu.
4. Za prekršaje iz stava 3. ovog člana kazniće se fizičko i pravno lice od (5.000,00 EUR) do 10% prihoda koji je preduzeće akumuliralo tokom prethodne godine.
 5. Visina novčane kazne iz stava 4. ovog člana zavisice od sledećih faktora:
 - 5.1. Materijalna vrednost nastale štete;
 - 5.2. Broj pogođenih kupaca;
 - 5.3. Novčane koristi od nezakonitih radnji preduzetih; i
 - 5.4. Uticaj kršenja na funkciju energetskog tržišta.
 6. Tokom izricanja administrativne mere i novčane kazne, RUE će pismenim putem obavestiti fizička i pravna lica o počinjenim prekršajima i pružit će im priliku i vreme da odgovore pismeno, u roku od četrnaest (14) dana od obaveštenja.
 7. RUE nakon dobijanja pismenih odgovora od fizičkih i pravnih lica, oceniće ih i doneće odluku u skladu sa utvrđenim nalazima i kršenjima.
 8. Ako kazna koja je izrečena od strane RUE ne bude plaćena u propisanom zakonskom roku, pokreće se sudski postupak za plaćanje novčane kazne kao civilnog duga.
 9. Administrativne mere i novčane kazne koje su izrečene od strane RUE ne isključuju građansku odgovornost i krivičnu odgovornost prema važećem zakonu.
 10. RUE objavljuje mere ili novčane kazne izrečene u stavu 1 zbog kršenja ove Uredbe, osim ako takvim otkrivanjem ne bi došlo do nesrazmerne štete uključenih strana.
 11. Sve novčane kazne prikupljene u skladu sa ovim članom uplaćuju se u budžet Republike Kosovo.

POGLAVLJE VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 17 Promene

1. RUE ima pravo da dopuni ili izmeni bilo koju odredbu ove Uredbe.
2. Postupci za dopunu ili izmenu ove Uredbe biće isti kao i za njeno odobrenje.

Član 18 Tumačenje

U slučaju nejasnoća u vezi sa odredbama ovog pravila, Odbor RUE izdaće objašnjenja.

Član 19 Stupanje u snagu

Ovo pravilo stupa na snagu danom odobrenja Odbora RUE i objavljeno je na zvaničnoj veb stranici RUE.

Odbor RUE:

Arsim Janova, v.d. Rukovodioca

Besim Sejfijaj, član

Selman Hoti, član

Izet Rushiti, član